



SANDEFJORD
KOMMUNE

HANDLINGSPLAN 2022 - 2025

SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP

INNHOLD

Innledning	2
Bakgrunn	2
Vurdering av tiltak i lys av endringer i samfunnet	2
Prioritering – tiltakskategori	3
Mål for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap	4
Tiltak	5
Vedlegg	17
Vedlegg 1 – prioriterte tiltak	17
Vedlegg 2 – Prioritering, hendelser og tiltak	19



INNLEDNING

Bakgrunn

I helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse 2021 er det foreslått prioriterte tiltak for å redusere risikoen for uønskede hendelser med alvorlige konsekvenser. Denne handlingsplanen beskriver oppfølgingen av tiltakene. Det må videre vurderes om enkelte tiltak bør innlemmes i planer og prosesser etter plan og bygningsloven.¹

Vurdering av tiltak i lys av endringer i samfunnet

Selv om vi har gjennomført en ny risiko- og sårbarhetsanalyse har vi tidligere erfaring med at neste store krise kommer overraskende og vi er til dels uforberedt. Men en god beredskapsplan basert på kjente scenarier vil allikevel gjøre oss godt i stand til å håndtere alvorlige hendelser. Gjennomgangen av prioriterte tiltak bør også knyttes kjente og omfattende endringer i samfunnet:

- Elektrifisering av Norge er et av de viktigste klimatiltakene. Samtidig blir kraftmarkedet mer integrert i Europa² og mer digitalisert.³ Dette gir økt effektivisering, men kanskje også mer sårbart.
- Digitalisering og økt bruk av teknologi for å forbedre og effektivisere tjenester har kommet langt. Men potensialet vil føre til en enda større utvikling i årene fremover. Økt bruk av automasjon, automatisering og robotisering vil gjøre oss mer avhengig av internett i det daglige, helt nødvendig helse hjelp og i håndtering av kriser.
- Vi har sett konsekvenser av klimaendringer allerede og vet at det er sannsynlig at vi får episoder med nedbør som øker i intensitet og hyppighet. Det forventes større og flere regnflommer, og i mindre bekker og elver må man forvente en økning i flomvannføring. Dette medfører økt fare for jord-, flom- og sørpeskred. Det forventes også at stormflomnivået øker som følge av havnivåstigning. (Klimaprofil Vestfold⁴)
- Mot Europas yttergrense står flykninger fra mange områder og venter på å komme inn. De fleste flykter fra fattigdom og krig. I 2021 var det rekordmange mennesker på flukt fra sitt hjemland. Situasjonen for mange flykninger er uholdbare og mange mennesker dør under fluktreisen eller i leire. Situasjonen bidrar til en mer ustabil situasjon i Europa.⁵
- Hendelsen «Utbrudd av nytt coronavirus i Kina» ble første gang loggført 30.01.2020 i kommunens system for krisehåndtering – CIM. Siden er det loggført ca. 400 ganger på denne hendelsen. Kommunens kriseledelse har i lange perioder hatt ukentlige møter. Det har vært gjennomført nasjonale og lokale tiltak. Kommunen har fått mye erfaring i arbeidet med testing, smittesporing, vaksinerings og smittebegrensende tiltak i skole og

¹ [Forskrift om kommunal beredskapsplikt - Lovdata § 3](#)

² [Europeisk regelverksutvikling - NVE](#)

³ [Samarbeid og økt digitalisering er avgjørende for best mulig drift av det norske strømmettet - NVE](#)

⁴ [Klimaservicesenter](#)

⁵ [Svar på spørsmål om flykningene på grensen mellom Hviterussland og Polen - regjeringen.no](#)

barnehager, for å nevne noe. Det vil også være store utfordringer knyttet til denne pandemien også i 2022, og så får vi håpe at konsekvensene av viruset avtar etter det. Selv om det var 100 år siden forrige pandemi med de samme konsekvensene, bør vi bruke det vi nå har lært og forberede oss best mulig til å håndtere neste pandemi.

Prioritering – tiltakskategori

Tiltak som reduserer risikoen på hendelser der risikoen er størst, blir høyt prioritert. Risiko er vurdert ut ifra sannsynlighet og konsekvens på samfunnsverdiene.

Samfunnsverdiene er rangerte i denne rekkefølgen:

Samfunnsverdier
Liv og helse
Stabilitet
Natur og miljø
Materielle verdier

Sannsynlighet er kategorisert der A=1 og E=5.

Kategori	Tidsintervall
E	Oftere enn 1 gang i løpet av 10 år
D	1 gang i løpet av 10 til 50 år
C	1 gang i løpet av 50 til 100 år
B	1 gang i løpet av 100 til 1 000 år
A	Sjeldnere enn 1 gang i løpet av 1 000 år

Konsekvens er kategorisert slik:

Kategori	Forklaring
5	Svært store
4	Store
3	Middels
2	Små
1	Svært små



Figurene er kopiert fra Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunene⁶. I vedlegg to til den veilederen er det oversikt over alle verdier, konsekvenstyper og kategorier som er benyttet i analysen. (I den kommunale analysen er det benyttet en annen verdi i kategorien for materielle verdier. Det økonomiske tapet i kategori 1 er satt til < 10 mill. kroner.)

Hendelsene med høy risiko er hendelser der risikoen for liv og helse er vurdert til 15 poeng eller mer, der hendelsen truer mer enn 9 kritiske samfunnsfunksjoner eller interagerer med flere enn 9 andre hendelser, eller der det er samtidighet av høy usikkerhet og lav styrbarhet. Tiltak som reduserer risikoen for disse hendelsene, er plassert i kategori A - høy prioritet.

Hendelsene med middels risiko er hendelser der risikoen for stabilitet er vurdert til 15 poeng eller mer, der hendelsen truer mellom 6 - 9 kritiske samfunnsfunksjoner, eller hendelser vurdert med høy usikkerhet. Tiltak som reduserer risikoen for disse hendelsene, er plassert i kategori B - middels prioritet.

Det er kun en hendelse som ikke kommer inn under kategori A eller B.

I kapitlet «Tiltak» (under) blir tiltakene beskrevet og vurdert i prioritert rekkefølge. Første kriteriet er at tiltaket reduserer risiko på hendelser ved høy risiko. Dernest tiltak som har effekt på flest hendelser (Se skjema i vedlegg 2 under).

MÅL FOR ARBEIDET MED SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP

- 1) Kommunen skal gjøre innbyggerne best mulig i stand til å greie seg godt gjennom en krise. Dette skal gjøres ved å:
 - a) Varsle om økt fare og informere om egenberedskap.
 - b) Gi barn og unge i skolen informasjon om samfunnsikkerhet og hva alle kan bidra med for å stå bedre rustet i kriser.

- 2) Kommunen skal være forberedt på å beskytte innbyggerne når farer truer liv og helse. Dette skal gjøres ved å:
 - a) Raskt kunne varsle innbyggerne om en umiddelbar fare og gi råd eller instruksjoner for å beskytte.
 - b) Effektivt kunne bistå politiet med evakuering og gi de evakuerte nødvendig hjelp og dekke de grunnleggende behov.
 - c) Ivareta pårørende med viktig informasjon og et sted for å møte riktig hjelp.
 - d) Kommunens beredskapsplaner skal være samordnet med overordnet beredskapsplan og revidert hvert år. Beredskapsplaner skal øves.

⁶ [veileder-til-helhetlig-risiko-og-sarbarhetsanalyse-i-kommunen.pdf \(dsb.no\)](#)

- 3) Kommunen skal anvende tilgjengelig kunnskap om samfunnsmessig risiko og sårbarhet i planarbeid, utviklingsarbeid og saksbehandling. Dette gjøres ved å:
- Etablere internkontroll for å sikre at kjent risiko blir en del av planarbeidet, utviklingsarbeidet og saksbehandling.
 - Akseptert risiko skal uttrykkes å være en del av beslutningsgrunnlaget.
- 4) Kommunen skal være en pådriver og bidra til samvirke med andre samfunnsaktører i beredskapsarbeidet. Dette skal gjøres ved å:
- Aktivt og proaktivt kontakte andre samfunnsaktører, private virksomheter, organisasjoner, beredskapsaktører og myndigheter, og påvirke til at beredskapsplaner er samordnet.
 - Systematisk oppfølging av storulykkevirksomheter og andre virksomheter som utgjør en større risiko dersom det skjer en større ulykke.

TILTAK

Skjematisk oversikt over tiltak i prioritert rekkefølge. Hendelsene er kun angitt med nummer. Oversikt over hendelsene står i vedlegg 2 til denne planen. Flere av tiltakene har risikoreduserende effekt på flere hendelser. Dersom en av hendelsene er vurdert til høy risiko, vil tiltaket få høy prioritet.

Tiltak i prioritert rekkefølge	Prioritet	Treffer følgende hendelser	Ansvarlig	Tid for gjennomføring	Kostnad drift (etablering)-tusen kroner
Revidere beredskapsplaner (21)	Høy	Alle	Alle kommunal-områder	2022	0
Øvelsesplaner (22)	Høy	Alle	Alle kommunal-områder	2022	0
Lokasjonsbasert innbyggervarsling (5)	Høy	2, 3, 5, 18, 19, 22, 23	Samfunnssikkerhet og beredskap	2023	300(150)
Plan for kommunikasjon ved bortfall av strøm og EKOM (12)	Høy	14,15	Samfunnssikkerhet og beredskap	2022	0
Utrede muligheter for å skaffe mat og medisiner ved bortfall av strøm og EKOM (13)	Høy	14,15	Samfunnssikkerhet og beredskap, Næring	2023	0
Plan for manuelle nød-rutiner ved bortfall av EKOM og digitale hendelser (15)	Høy	14,15	Alle kommunal-områder	2022	0
Være en pådriver slik at samfunnsaktører lager beredskapsplaner (1)	Høy	5,2	KLG	2024	0
Talevarslingsanlegg i kommunale bygg – forprosjekt (3)	Høy	5	Kommunalområdet MP og KBU	2023	(200)
Skallmerking kommunale bygg (4)	Høy	5	Kommunalområdet MP	2023	(500)

Tiltak i prioritert rekkefølge	Prioritet	Treffer følgende hendelser	Ansvarlig	Tid for gjennomføring	Kostnad drift (etablering)-tusen kroner
Evakueringsplaner kommunale enheter (2)	Høy	2, 3, 21	Kommunalområdene HSO og KBU	2022	0
Evaluerer kommunens håndtering av pandemien (11)	Høy	12	KLG	2022	(100)
Krisehåndteringsverktøyet CIM offline (14)	Høy	15	Samfunnssikkerhet og beredskap	2023	15(50)
Verktøy for kartlegging av risiko løsmasseskred (18)	Høy	18	Kommunalområde MP	2023	(300)
Beredskapsanalyse og tiltakskort akutt forurensning (20)	Høy	23	Kommunalområde MP	2022	0
Utarbeide overvannsveileder (6)	Middels	7	Kommunalområde MP	2023?	0
Vurdere kommunens egne vannkilder (8)	Middels	10	Kommunalområde MP	2023	0
Revidere beredskapsplan for nødvann (9)	Middels	10	Kommunalområde MP	2022	0
Plan for tilsyn og beredskap avløpsledninger (10)	Middels	11	Kommunalområde MP	2023	0
Segmentering av digitale nettverk og servere (16)	Middels	16	Kommunalområdet HRU	2022	0
Evaluerer erfaringen etter prosjekt Evakuerte fra Afghanistan (17)	Middels	17	Kommunalområdet ØA	2022	(50)
Lokal forskrift brannforebygging i tett trehusbebyggelse (19)	Middels	20	Kommunalområde MP	2023	0
Følge opp råd fra stormfloutredningen (7)	Lav	8	Kommunalområde MP	2023	0 ⁷

Revidere alle lovpålagte beredskapsplaner med utgangspunkt i helhetlig overordnet ROS-analyse (21)

Tiltakskategori: Høy prioritet.

Effekt på hendelse: Alle

Vurdering: Kommunen som lokal fagmyndighet og virksomhet har ansvar for samfunnssikkerhet innenfor mange områder. Disse områdene er beskrevet i Veiledere kommunal beredskapsplikt⁸ punkt 2.3 Beredskapsplaner skal, som et minimum, revideres hvert år og etter øvelser og hendelser skal det foreta nødvendige endringer. Alle beredskapsplaner skal være samordnet med øvrige beredskapsplaner.

Tiltaket vil redusere skadelige konsekvenser på alle hendelsene som er analysert.

⁷ Kostnader knyttet til enkelttiltak er ikke vurdert.

⁸ [veileder til forskrift om kommunal beredskapsplikt.pdf \(dsb.no\)](#)

Kostnader: Eventuelle kostnader dekkes innenfor det enkelte kommunalområde.

Ansvar for oppfølging: Kommunedirektørens ledergruppe

Utarbeide plan for øvelse av lovpålagte beredskapsplaner. Øvelsene skal koordineres og ulike planer skal samvirke. Læring fra øvelsene skal dokumenteres og deles (22)

Tiltakskategori: Høy prioritet

Effekt på hendelse: Alle

Vurdering: Enhver beredskapsplan må øves på et fornuftig nivå. Frekvens og omfang beskrives i den enkelte plan. Formålet er å gjøre planen kjent, oppdage behov for revidering og trene ferdigheter. Primært øves det på den mest kostnadseffektive måten. For eksempel «skrivebordøvelser» eller diskusjonsøvelser. Men når det er behov gjennomføres øvelser for å trene ferdigheter og øve på samhandling med andre. Øvelsene skal settes opp i en plan og koordineres med de øvrige beredskapsplaner og øvelser i kommunen (eventuelt andre samarbeidsaktører).

Kostnader: Eventuelle kostnader dekkes innenfor det enkelte kommunalområde.

Ansvar for oppfølging: Leder på det enkelte ansvarsområdet. Beredskapsrådgiver har ansvar for at øvelser blir samordnet og integrert.

Lokasjonsbasert innbyggervarsling (5)

Tiltakskategori: Høy prioritet

Effekt på hendelse: 3, 5, 18 og 23 (høy prioritet). 2, 19 og 22 (middels prioritet)

Vurdering: Innbyggervarsling med SMS er et viktig supplement til Sivilforsvarets tyfoner. Dagens bruk av mobiltelefoner gjør at flere innbyggere når med SMS i forhold til tyfoner. Det er også enklere og raskere å få ut en tydelig melding. Løsningen kommunen har i dag er basert på adresser og vil ikke nå personer som ikke er folkeregistrert på adressen eller som aktivt har gått inn i portalløsningen (UMS) på kommunen hjemmeside og registrert seg. På den måten vil ikke folk på besøk, folk som reiser igjennom kommunen eller innbyggere som oppholder seg andre steder enn på hjemmeadresse, få SMS. Det er sendt ut innbyggervarsling ved tre beredskapshendelser i 2022. To av disse omhandlet giftig røyk. De som tilfeldig oppholdt seg i de aktuelle områdene fikk ikke varsel som følge at løsningen er basert på adresser.

Kostnader: Etablering 100 – 150 tusen kroner, årlig drift 200 – 300 tusen kroner (basert på et tilbud i 2017).

Ansvar for oppfølging: Samfunnssikkerhet og beredskap



Utarbeide en plan for å sikre informasjon og kommunikasjon med innbyggerne ved langvarig strømbortfall og bortfall av EKOM (12)

Tiltakskategori: Høy prioritet

Effekt på hendelse: 14 og 15

Vurdering: Dersom strømmen og internett blir borte over mange timer, vil det meste stoppe opp for folk flest. Sosial og nødvendig kommunikasjon stopper, betalingsløsninger stopper, produksjon og styringssystemer stopper, avhengig av hvilke sikkerhetstiltak virksomheter har etablert. Det mest alvorlige er at myndighetene ikke når ut med informasjon til innbyggerne i tilstrekkelig grad og innbyggerne får ikke tak i nødetatene. Dersom situasjonen står over 6-8 timer vil risikoen for liv og helse øke. Det er derfor behov for en plan for å sikre at nødvendig informasjon når ut til innbyggerne og sikre at folk får kontakt med nødetatene. Dette kan gjøres ved hjelp av alternativ kommunikasjonskanaler og ved hjelp av frivillige organisasjoner. Planen må gjøres kjent og øves.

Kostnader: Eventuelle kostnader til øvelser og kommunikasjonsutstyr dekkes innenfor budsjett.

Ansvar for oppfølging: Samfunnssikkerhet og beredskap.

Utrede nærmere hva det betyr for mulighetene til å skaffe seg mat og medisiner ved langvarig strømbortfall og bortfall av EKOM (13)

Tiltakskategori: Høy prioritet

Effekt på hendelse: 14 og 15

Vurdering: Innbyggere blir oppfordret til å ha et eget beredskapslager for inntil 3 dager. Skulle strøm og elektronisk kommunikasjon være borte i mer enn tre dager, vil folk ha behov for å handle mat, medisiner og andre nødvendige varer. Innbyggere og varehandelen er uforberedt på en slik situasjon. Kommunen har et pådriveransvar⁹ og et samordningsansvar overfor andre samfunnssikkerhetsaktører. Kommunen bør ta et initiativ overfor matvarebransjen, apotekene og andre aktuelle virksomheter, og sammen med disse utrede de reelle konsekvensene av langvarig bortfall av strøm og EKOM. Det er ikke kjent at dette er gjort i andre kommuner og det kan derfor være aktuelt å samarbeide med andre kommuner eller andre myndigheter.

Kostnader: Eventuelle kostnader dekkes innenfor budsjett.

Ansvar for oppfølging: Samfunnssikkerhet og beredskap, og Næring.

⁹ [Forskrift om kommunal beredskapsplikt - Lovdata](#), § 1.



Kommunens beredskapsplaner skal utarbeide manuelle nød rutiner som kan brukes ved bortfall av EKOM og ved digitale sikkerhetshendelser (15)

Tiltakskategori: Høy prioritet

Effekt på hendelse: 14 og 15 (høy prioritet), 16 (middels prioritet)

Vurdering: Dette tiltaket er knyttet til tiltaket «Revidere lovpålagte beredskapsplaner» (øverst). Ved revisjon skal det vurderes om det er behov for å ha «ikke-digitale» rutiner som er kritiske og som kan utføres ved bortfall av strøm og EKOM. Eksempler på dette kan være nødutganger som «går i ulåst» ved strømbortfall, medisinlister og viktige helseopplysninger skrevet ut på papir i helsetjenesten, de viktigste tiltakskort i beredskapsplanen skrevet ut på papir og så videre. Kontroll av dette bør innarbeides i internkontroll.

Kostnader: Eventuelle kostnader dekkes innenfor budsjett.

Ansvar for oppfølging: Alle kommunalområder.

Være pådriver overfor landbruket, næringsdrivende, private drivere av helse og omsorgstjenester, skoler og barnehager slik at det etableres relevante beredskapsplaner (1)

Tiltakskategori: Høy prioritet

Effekt på hendelse: 5 (høy prioritet), 2 (middels prioritet)

Vurdering: Kommunen har kontakt med mange virksomheter som er leverandører eller premissleverandører av samfunnskritiske funksjoner¹⁰. Det kan være i rollen som myndighet, avtalepart eller rådgiver. For å utøve rollen som pådriver og samordningsmyndighet i samfunnssikkerhet kan kommunen kontrollere at virksomheter har lovpålagte beredskapsplaner. I rådgiverrollen kan kommunen motivere virksomheter til å etablere planer.

Kostnader: Innarbeide rutiner i vanlig drift uten kostnader.

Ansvar for oppfølging: Kommunedirektørens ledergruppe

Talevarsling eller andre varslingsystemer i kommunale bygg der det oppholder seg mange mennesker (3)

Tiltakskategori: Høy prioritet

Effekt på hendelse: 5

¹⁰ [Liste over kritiske samfunnsfunksjoner \(regjeringen.no\)](https://regjeringen.no)



Vurdering: Mange skoler i landet har etablert talevarsling til bruk i akutte situasjoner der elever og ansatte er truet på livet. FylkesROS 2020 for Vestfold og Telemark¹¹ peker på talevarslingsanlegg som et viktig tiltak knyttet til slike hendelser (PLIVO – Pågående Livstruende Vold). Det er behov for å innhente erfaring fra andre skoler og kommuner og utrede behovet i Sandefjord kommune. Varslingsanlegg for slike situasjoner er også aktuelt i bygg med andre kommunale tjenester.

Tiltaket blir i denne planen å gjennomføre et forprosjekt som skal gi svar på:

- Hvilke skoler som er aktuelt for talevarslingsanlegg?
- Hvilke erfaringer har andre kommuner gjort?
- Hvilke andre bygg med kommunal drift er aktuelle for varslingsanlegg til dette formålet?
- Hva blir de økonomiske konsekvensene?

Kostnader: Ramme for forprosjektet 200 tusen kroner

Ansvar for oppfølging: Kommunalområdene, Miljø og plan – Kunnskap, barn og unge.

Skallmerking på kommunale bygg der det oppholder seg mange mennesker (4)

Tiltakskategori: Høy prioritet

Effekt på hendelse: 5

Vurdering: Skallmerking av bygg er et enkelt og rimelig tiltak. Dette er også anbefalt i FylkesROS 2020. Knyttet til beredskapsplaner er det blitt vanlig å merke hovedinnganger på bygg. Dette bør gjøres i samarbeid med nødetatene slik at merkingen fremstår helhetlig og logisk for disse aktørene. Formålet er å kunne kommunisere raskt og presist med nødetatene når det er akutt behov for redning og helsetjeneste.

Kostnader: Ramme 500 tusen kroner.

Ansvar for oppfølging: Kommunalområdet, Miljø og plan.

Utarbeide evakueringsplaner for kommunale enheter som gir tjenester til brukere/beboere i lokaler som kommunen eier eller leier (2)

Tiltakskategori: Høy prioritet

Effekt på hendelse: 3 (høy prioritet), 2 og 21 (middels prioritet)

Vurdering: Evakuering av mange mennesker kan være aktuelt ved ulike hendelser i krisespekteret. Ved branner og eksplosjonsfare kan det være aktuelt å evakuere et begrenset geografisk område i kommunen. Høyere i krisespekteret, i krig eller når krig truer, har det

¹¹ [fylkesros-vestfold-telemark-2020-lav.pdf \(statsforvalteren.no\)](https://www.statsforvalteren.no/fylkesros-vestfold-telemark-2020-lav.pdf)

tidligere vært planer om evakuering til tilfluktsrom. Utbygging av tilfluktsrom stoppet allerede i 1995. Nå jobbes det nasjonalt med planer for «evakuering til trygge oppholdssteder».¹² Kommunen vil også være en viktig part i denne planleggingen.

Dette tiltaket er først og fremst rettet mot hendelser i nedre del av krisespekteret. Ved større branner og industribranner med eksplosjonsfare kan det være behov for en rask evakuering ut av et geografisk område. Kommunale enheter som gir tjenester til brukere/beboere i lokaler kommunen eier eller leier må derfor utarbeide en egen plan for hvordan evakuering skal foregå. Planen må samordnes med kommunens øvrige relevante beredskapsplaner og med regionale planer.

Kostnader: Eventuelle kostnader dekkes innenfor budsjett.

Ansvar for oppfølging: Kommunalområder som gir tjenester til brukere/beboere i lokaler kommunen eier eller leier.

Evaluere håndteringen av den pågående pandemien og revidere planverket knyttet til pandemi (11)

Tiltakskategori: Høy prioritet

Effekt på hendelse: 12

Vurdering: Håndteringen av pandemien har mange spekter. Kommunens utfordringer har blant annet vært å gjennomføre og forvalte nasjonale regler og anbefalinger, påvirke nasjonale beslutninger, vedta lokale regler og beslutninger, informere og veilede innbyggere og næringslivet, og ikke minst, gjøre organisatoriske endringer for å kunne drifte kommunen og gi innbyggerne nødvendige tjenester på en smittevern faglig god måte.

Kommunen har også hatt et særskilt ansvar for å drifte teststasjon på Torp og for karantenehotell på vegne av regionen.

Det vil være urealistisk å vurdere om kommunen til enhver tid har håndtert alle saker i henhold til nasjonale regler. Til det har regelendringene underveis vært for omfattende. En evaluering kan ta utgangspunkt i DSBs mal Håndtering av covid-19¹³, tilpasse den til kommunen og ha fokus på positive og negative læringspunkter. Kommunen bør benytte ekstern bistand til gjennomføringen for å sikre en grad av objektivitet.

Evaluering av håndteringen av tiltak knyttet til innreise bør skje av nasjonale eller regionale myndigheter.

Kostnader: 100 tusen kroner.

Ansvar for oppfølging: Kommunedirektørens ledergruppe

¹² [Meld. St. 5 \(2020–2021\) \(regjeringen.no\)](#) side 117.

¹³ [Håndtering av covid-19 - mal for evaluering | Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap \(dsb.no\)](#)

Anskaffe krisehåndteringsverktøyet CIM offline som kan brukes ved bortfall av EKOM (internett) (14)

Tiltakskategori: Høy prioritet

Effekt på hendelse: 15

Vurdering: Krisehåndteringsverktøyet benyttes i alle hendelser til oppslag og dokumentasjon av utførte tiltak, meldinger til kriseledelse og andre, lister over ressurser, interne og eksterne kontakter, aksjonstavler, m.m. All informasjon lagres på ekstern server og vil ikke være tilgjengelig i en hendelse der internett blir borte. Det er derfor i dag rutiner for å skrive ut den viktigste dokumentasjonen slik at den skal være tilgjengelig ved en aktuell hendelse.

En CIM offline-løsning vil gi kommunens kriseledelse tilgang på all dokumentasjon i den aktuelle hendelsen og CIM vil samtidig være et operativt system for loggføring. Det vil være flere moduler/funksjoner i CIM som ikke vil fungere uten internett. Det bør avklares nærmere hvilke konsekvenser det har før en anskaffer en offline-løsning.

Kostnader: Etablering 50 tusen kroner og årlig lisens 15 tusen kroner.

Ansvar for oppfølging: Samfunnssikkerhet og beredskap.

Utarbeide verktøy som kan anvendes til å kartlegge prioriterte områder der det er fare for løsmasseskred og en rutine for å anvende resultatet (18)

Tiltakskategori: Høy prioritet

Effekt på hendelse: 18

Vurdering: Store deler av Sandefjord kommune har ligget under den marine grense. Det vil si at mye av arealene består av sand og leirjord som tidligere lå under vann. Derfor vet vi at det er store forekomster av kvikkleire. Kvikkleire er en hard og stabil masse når den ikke overbelastes. Men når det skjer faller den sammen som «et korthus» og blir nærmest flytende. Bare noen områder i kommunen er kartlagt for kvikkleire. Der det er funnet kvikkleire, er dette vist i risikokart som er tilgjengelig på kommunen hjemmesider.¹⁴ Det vil være for omfattende å gjøre grunnundersøkelser for å avdekke alle områdene med kvikkleire. Derfor er det behov for et verktøy som kan kartlegge områder som bør prioriteres.

Kriteriene for å prioritere bør bygge på kunnskapen om hva som utløser skred.^{15 16} Helning, elv eller bekk i foten av en skråning, avløpsledninger, større endringer i terrenget, flytting av masse, med mer, er momenter som avgjør risiko og må vurderes for å kunne iverksette tiltak for å ta ned

¹⁴ [Risikokart over Sandefjord kommune \(arcgis.com\)](https://arcgis.com)

¹⁵ [NVE Veileder](https://nve.no)

¹⁶ [Veileder - Sikkerhet mot skred i bratt terreng - Kartlegging av skredfare i reguleringsplan og byggesak \(nve.no\)](https://nve.no)

risiko. Kartleggingsverktøyet bør i størst mulig grad anvende data fra kartløsninger kommunen allerede har og kombineres med observasjoner.

Kostnader: 300 tusen kroner til en begrenset kartlegging.

Ansvar for oppfølging: Kommunalområdet, Miljø og plan.

Utarbeide beredskapsanalyse og tiltakskort for akutt forurensing på land (20)

Tiltakskategori: Høy prioritet

Effekt på hendelse: 23

Vurdering: Kommunen har utarbeidet en miljørisikoanalyse (Enhet for overordnet planlegging og miljø 20.02.2020) for mindre hendelser som håndteres av kommunen. Analysen er samordnet mot tilsvarende miljørisikoanalyse på regionalt nivå (utarbeidet av IUA - Interkommunalt Utvalg mot Akutt forurensning).

Analysen danner grunnlaget for å vurdere beredskapsressurser og utarbeide tiltakskort.

Kostnader: Eventuelle kostnader tas innenfor eksisterende budsjett.

Ansvar for oppfølging: Kommunalområdet, Miljø og plan.

Utarbeide overvannsveileder (6)

Tiltakskategori: Middels prioritet

Effekt på hendelse: 7

Vurdering: utfordringer med overvann og overvannsflom er hendelser som vil komme oftere i fremtiden på grunn av klimaendringene. Det vil bli viktig å ha kontroll på overvannet og Hovedplan Vannforsyning, Avløp og Vannmiljø 2015-2025, delrapport 3,¹⁷ beskriver en rekke tiltak som kan redusere mengden rent overvann til renseanleggene, redusere lekkasjer og overløp av urent spillvann, og tiltak for å redusere skadevirkninger av ekstremnedbør. Tiltakene samles i en veileder for overvannshåndtering (delrapporten punkt 7.5.1)

Kostnader: Eventuelle kostnader tas innenfor eksisterende budsjett.

Ansvar for oppfølging: Kommunalområdet, Miljø og plan.

Vurdere verdien av at kommunen har flere godkjente drikkevannskilder i et samfunnssikkerhetsperspektiv (8)

¹⁷ [Delprosjekt 3 Avløp versj 06.11.2015 \(sandefjord.kommune.no\)](https://sandefjord.kommune.no)



Tiltakskategori: Middels prioritet.

Effekt på hendelse: 10

Vurdering: Sandefjord kommunes største vannkilde er Vestfold Vann som forsyner Sandefjord med vann fra Farris og fra Eikeren. Sandefjord kommunes egne vannkilder er Høyjord vannverk (Moa), Andebu (Sukke og Torp) og Kodal (Hvitstein)¹⁸. I tillegg er det etablert to påkoblingspunkt mot Larvik kommunes ledningsnett som kan gi tilgang på vann fra syd ved behov.¹⁹ Vannforsyningen og ledningsnettet for vannforsyningen i regionen er under stadig endring. Nytt høydebasseng på Husåsen vil gi Sandefjord by økt vannreserve. Kostnadene ved å drifte flere mindre vannverk bør veies opp mot leveransesikkerhet av drikkevann i hele kommunen.

Kostnader: Eventuelle kostnader dekkes innenfor eksisterende budsjett.

Ansvar for oppfølging: Kommunalområdet, Miljø og plan.

Revidere beredskapsplan for nødvann (9)

Tiltakskategori: Middels prioritet

Effekt på hendelse: 10

Vurdering: Kommunen som vannverkseier har ansvar for å etablere beredskap slik at vannforsyningen kan sikres, også under kriser eller katastrofer i fredstid, og ved krig.²⁰ Beredskapsplan bidra til å sikre leveranse med nødvann. (Vann til drikke og personlig hygiene som blir levert uten bruk av ledningsnettet.)²¹ Beredskapsplan for vannforsyning er under arbeid

Kostnader: Eventuelle kostnader tas innenfor eksisterende budsjett.

Ansvar for oppfølging: Kommunalområdet, Miljø og plan.

Etablere plan for tilsyn av avløpsledninger og etablere beredskapsplan for kritiske hoved-avløpsledninger (10)

Tiltakskategori: Middels prioritet

Effekt på hendelse: 11

Vurdering: Plan for tilsyn bør bygge på oversikt over avløp og pågående eller mulige konflikter med andre verdier, som resipienter, grunnvannsressurser, m.m. Siden kartleggingen er

¹⁸ [Hovedplan vann og avløp 2021-2033](#), side 24

¹⁹ [Delprosjekt 2 Vannforsyning 06.11.2015 \(sandefjord.kommune.no\)](#), side 67

²⁰ [Forskrift om vannforsyning og drikkevann \(drikkevannsforskriften\) - Lovdata](#), § 9

²¹ [Veiledning til drikkevannsforskriften § 9: Leveringssikkerhet | Mattilsynet](#)

omfattende, bør samarbeid med andre kommuner vurderes. Kunnskap fra tilsyn anvendes i en risiko og sårbarhetsanalyse og beredskapsplan for kritiske hoved-avløpsledninger

Kostnader: Eventuelle kostnader tas innenfor eksisterende budsjett.

Ansvar for oppfølging: Kommunalområdet, Miljø og plan.

Gjennomføre segmentering av kommunens digitale nettverk og servere (16)

Tiltakskategori: Middels prioritet

Effekt på hendelse: 16

Vurdering:

Datamaskiner, servere og nettverksenheter kobles sammen i ulike segmenter. Sandefjord beskytter nettverket ved å sikre alle oppkoblinger til nettverket med segmentering, slik at brukere og enheter bare får tilgang til det de trenger for å utføre sine arbeidsoppgaver. Hensikten er å begrense skaden ved et dataangrep. Arbeidet er påbegynt.

Kostnader: Eventuelle kostnader tas innenfor eksisterende budsjett.

Ansvar for oppfølging: Kommunalområdet, HR og utvikling.

Evaluere erfaringen etter prosjektet Evakuerte fra Afghanistan, etablere beredskapsplan og øve sammen med samarbeidsaktører (17)

Tiltakskategori: Middels prioritet

Effekt på hendelse: 17

Vurdering: Norge evakuerte over 800 afghanere i slutten av august 2021. De fleste av disse kom til OCC i Sandefjord. Kommunen fikk i oppdrag, på svært kort varsel, å etablere mottak, helsetjeneste og tolketjeneste. Utfordringene ble løst raskt. Det er mange læringspunkter knyttet til organisering, anskaffelser, samhandling og kommunikasjon som kan benyttes i en hendelse med massetilstrømning av flyktninger.

Kostnader: 50 tusen kroner

Ansvar for oppfølging: Samfunnssikkerhet og beredskap

Lokal forskrift som gjør tett trehusbebyggelse til særskilt brannobjekt (19)

Tiltakskategori: Middels prioritet

Effekt på hendelse: 20



Vurdering: En lokal forskrift om tilsyn av tett trehusbebyggelse med fare for områdebrann, vil gi lokal tilsynsmyndighet anledning til å pålegge risiko-reduserende tiltak etter brannloven § 13, 4. ledd

Kostnader: Ingen

Ansvar for oppfølging: Kommunalområdet, Miljø og plan

Følge opp råd fra stormfloutredning (7)

Tiltakskategori: Lavest prioritet

Effekt på hendelse: 7

Vurdering: Kommunen har nylig utredet konsekvenser av stormflo og mulige flomsikringsløsninger. Utredningen konkluderer med at stormflo kan medføre vesentlig skade på bygningsmasse og brudd på fremkommelighet. Forekomst og konsekvens av stormflo er avhengig av havnivåstigning, som kan bli vesentlig mindre dersom klimamålene nås.²² Med denne usikkerheten anbefales det å lage en strategi for å gi Sandefjord en tilfredsstillende sikkerhet mot virkningene av stormflo. Strategien skal legge til rette for etappevis tilnærming og prioritering av tiltak.

Kostnader: Kostnader knyttet til utarbeidelse av strategien tas innenfor eksisterende budsjett. Konkrete tiltak må vurderes i egen sak og eventuelt behandles i handlings- og økonomiplan.

Ansvar for oppfølging: Kommunalområdet, Miljø og plan.

²² [sandefjord-stormfloutredning_endelig.pdf](#)



VEDLEGG

Vedlegg 1 – prioriterte tiltak

Nr	Tiltak	Ref. til hendelser
1	Være pådriver overfor landbruket, næringsdrivende, private drivere av helse og omsorgstjenester, skoler og barnehager slik at det etableres relevante beredskapsplaner.	2, 5
2	Utarbeide evakueringsplaner for kommunale enheter som gir tjenester til brukere/beboere i lokaler som kommunen eier eller leier.	2, 3, 21
3	Talevarsling eller andre varslingssystemer i kommunale bygg der det oppholder seg mange mennesker	5
4	Skallmerking på kommunale bygg der det oppholder seg mange mennesker	5,
5	Lokasjonsbasert innbyggervarsling	2, 3, 5, 18, 19, 22, 23
6	Utarbeide overvannsveileder	7
7	Følge opp råd fra stormfloutredning	8
8	Vurdere verdien av at kommunen har flere godkjente drikkevannskilder i et samfunnssikkerhetsperspektiv	10
9	Revidere beredskapsplan for nødvann	10
10	Etablere plan for tilsyn av avløpsledninger og etablere beredskapsplan for kritiske hoved-avløpsledninger.	11
11	Evaluerer håndteringen av den pågående pandemien og revidere planverket knyttet til pandemi.	12

12	Utarbeide en plan for å sikre informasjon og kommunikasjon med innbyggerne ved langvarig strømbortfall og bortfall av EKOM	14, 15
13	Utrede nærmere hva det betyr for mulighetene til å skaffe seg mat og medisiner ved langvarig strømbortfall og bortfall av EKOM	14, 15
14	Anskaffe krisehåndteringsverktøyet CIM offline som kan brukes ved bortfall av EKOM (internett).	15
15	Kommunens beredskapsplaner skal utarbeide manuelle nød rutiner som kan brukes ved bortfall av EKOM og ved digitale sikkerhetshendelser.	14, 15, 16
16	Gjennomføre segmentering av kommunens digitale nettverk og servere	16
17	Evaluere erfaringen etter prosjektet Evakuerte fra Afghanistan, etablere beredskapsplan og øve sammen med samarbeidsaktører.	17
18	Utarbeide verktøy som kan anvendes til å kartlegge prioriterte områder der det er fare for løsmasseskred og en rutine for å anvende resultatet	18
19	Lokal forskrift som gjør tett trehusbebyggelse til særskilt brannobjekt	20
20	Utarbeide beredskapsanalyse og tiltakskort for akutt forurensing på land	23
21	Revidere alle lovpålagte beredskapsplaner med utgangspunkt i helhetlig overordnet ROS-analyse	Alle
22	Utarbeide plan for øvelse av lovpålagte beredskapsplaner. Øvelsene skal koordineres og ulike planer skal samvirke. Læring fra øvelsene skal dokumenteres og deles.	Alle

